

CRÒNICA D'ACTIVITATS'08

RESUM DE LES EXPOSICIONS TEMPORALS 2008 MUSEU VÍCTOR BALAGUER

| 133

1. Del Nil a Catalunya. El llegat d'Eduard Toda
2. On són les dones? Espais femenins a l'art català dels segles XIX i XX
3. Damià Torrents (1883 - 1965). La memòria d'un escultor
4. Els gravats de Goya. Caprichos y desastres

EXPOSICIÓ: "Del Nil a Catalunya. El llegat d'Eduard Toda"

Del 4 d'octubre de 2007 al 17 de febrer de 2008

Espai: Sala d'exposicions temporals i sala egípcia

Producció: Biblioteca Museu Víctor Balaguer

La mostra exhibia 90 de les 166 fotografies inèdites del fons d'Eduard Toda de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, que es van recuperar després d'un procés de restauració i digitalització dut a terme a finals del 2006, i que va ser possible gràcies al suport de la Fundació Caixa Catalunya. Tot aquest material es va agrupar en tres àmbits temàtics: L'Egipte de Toda, Toda a Egipte i D'Egipte a Vilanova.

Considerat un important document gràfic de gran valor antropològic que ens apropa a l'Egipte de l'últim quart del segle XIX, i ens aporta informació sobre els treballs que com a egipcióleg va realitzar Eduard Toda.

La mostra es va completar amb les peces egípcies que també va donar al Museu, algunes de les quals no estan habitualment exposades.

EXPOSICIÓ: "On són les dones? Espais femenins a l'art català dels segles XIX i XX"

Del 6 de març al 27 d'abril de 2008

Espai: Sala d'exposicions temporals del Museu Balaguer

Producció: Oficina de Patrimoni de la Diputació de Barcelona

Exposició itinerant formada majoritàriament per les obres dels fons dels Museus de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona.

Les peces es van ordenar seguint un **itinerari temàtic, a partir de quatre àmbits diferenciats**, i que es relacionaven amb els espais associats a les dones en l'art català dels segles XIX i meitat del XX en els quals és protagonista: els **espais naturals, socials, públics i urbans**. El discurs expositiu permetia mostrar dones de totes les classes socials, en diferents etapes de la seva vida i duent a terme activitats ben diverses.

EXPOSICIÓ: “Damià Torrents (1883 - 1965). La memòria d'un escultor”

Del 8 de maig al 14 de setembre de 2008

Espai: Sala d'exposicions temporals del Museu Balaguer

Producció: Museu Víctor Balaguer

134

La mostra estava organitzada pel Museu Víctor Balaguer i s'emmarca dins la línia expositiva de recuperació d'autors locals, en què per primera vegada es produïa l'obra d'un escultor.

Damià Torrents va dedicar-se a l'art des de molt jove, amb una intensa i fructífera producció escultòrica. Són notables les influències que va rebre d'Auguste Rodin, a qui va conèixer durant la seva estada a París per perfeccionar el seu treball.

A Vilanova va mantenir una relació molt activa amb els artistes coetanis de la ciutat: Enric C. Ricart, Rafael Sala, Alexandre de Cabanyes, formant part del moviment artístic i cultural emergent del moment.

Les peces de la retrospectiva es van agrupar segons la tipologia del seu treball escultòric: caps i bustos, escultura religiosa, estudis anatòmics, relleus i motlles. Complementàriament, es van integrar a la mostra els articles i la documentació escrita per Damià Torrents mateix, així com dibuixos i caricatures inèdites, i alguns dels seus objectes personals.

EXPOSICIÓ: “Els gravats de Goya. Caprichos y desastres”

Del 2 d'octubre a l'11 de gener

Espai: Sala d'exposicions temporals del Museu Balaguer

Producció: CAM

Un total de 160 gravats de Goya corresponents a les sèries *Los Caprichos* i *Los Desastres de la Guerra* conformaven l'exposició itinerant produïda per la Caja de Ahorros del Mediterráneo, propietària dels gravats.

Los Caprichos va ser la primera de les col·leccions de gravats de Goya, realitzada entre els anys 1797 i 1799, i lligada a la crisi de la seva malaltia que el va portar a refugiar-se en ell mateix per donar llibertat a la invenció i al caprici. L'artista dóna una visió crítica de la cort, l'exèrcit i l'església espanyoles de finals del segle XVIII. La sèrie es completa amb imatges de bruixeria.

Los Desastres de la Guerra està considerada com la sèrie més dramàtica i intensa, i la que millor ens informa sobre el pensament de Goya. L'artista mostra amb una gran cruïda les seves impressions de la guerra, imatges al voltant de l'horror, la misèria, la fam i la mort.

CRÒNICA D'ACTIVITATS'08

RESUM DE LES ACTIVITATS 2008 DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA BIBLIOTECA MUSEU VÍCTOR BALAGUER

|135

La línia d'activitats que segueix l'Associació s'agrupa en:

- Visites guiades amb els comissaris/comissàries de les exposicions programades per la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
- Visita als magatzems de la BMVB
- Conferències i taules rodones
- Passejades d'Art
- Sortides culturals
- Altres

RELACIÓ D'ACTIVITATS

VISITES COMENTADES

Visita comentada a l'exposició **"Damià Torrents (1883-1965). Memòria d'un escultor"**,

a càrrec de la Sra. Raquel Gómez, comissària de la mostra.

Data: dijous 15 de maig, a les 19.30 h

Assistents: **25 persones**

Visita a la Biblioteca Víctor Balaguer:

"A les nostres mans el llibres de la Biblioteca Víctor Balaguer", a càrrec de la Sra. Montserrat Comas, directora de la Biblioteca Víctor Balaguer.

Data: dissabte 8 de març, a les 11 h

Assistents: **20 persones**

Visita guiada a l'exposició

"Goya gravats: capritxos i desastres"

Data: 8 d'octubre, a les 19h

Assistents: **20 persones**

CONFERÈNCIES

"Recorregut per la història de l'edifici de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer", a càrrec del Sr. Pere Marsé, arquitecte.

Data: dijous 14 de febrer, a les 19.30 h

Assistents: **85 persones**

"Víctor Balaguer i el poeta Cabanyes", a càrrec del Sr. Oriol Pi de Cabanyes, escriptor.

Data: divendres 13 de juny, a les 19 h

Assistents: **100 persones**

La conferència va tenir lloc a la Sala d'Actes de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú.

Activitat organitzada conjuntament amb l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran.

"Un tast del Museu del Prado a Vilanova: d'El Greco a Goya",

a càrrec de Joan Astorch.

Data: 18 de setembre, a les 19.30h

Assistents: **32 persones**

“La química i l’art”,
a càrrec de Salvador Butí i Nati Salvadó.
Data: 16 d’octubre, a les 19 h
Assistents: **40 persones**

“Recordant a Francesc Macià a través de l’obra escultòrica de Josep M. Subirachs”,
a càrrec de Josep Corredor-Matheos.
Data: 18 de desembre, a les 19h
Assistents: **20 persones**

PASSEJADES D’ART

Passejada informal,
a càrrec del Sr. Joan III, artista.
Es van comentar les obres de la col·lecció informalista del Museu. L’activitat s’acompanyava amb l’actuació del saxofonista croat Aljosa Mutic.
Data: dijous 3 de juliol, a les 19 h
Assistents: **40 persones**

SORTIDES CULTURALS

Museu egipci de Barcelona
Data: Dissabte 12 de gener
Assistents: **50 persones**

Mil Anys d’Art
Museu Nacional d’Art de Catalunya
Data: dissabte 29 de març
Assistents: **35 persones**

ALTRES ACTIVITATS

Assemblea General
Data: dissabte 15 de març, a les 18 h
Assistents: **25 persones**

Donació del bust en guix de Francesc Macià i Llussà realitzat per l’artista català Josep M. Subirachs

Data: dimarts 17 de juny, a les 18 h
Assistència de la filla de l’artista, alguns patrons de la institució i mitjans de comunicació locals.
Visita a la sala: **28 persones**

“Visitem La Sala amb els Amics del Museu Balaguer”
a càrrec de Joan III
Data: 10 de juliol, a les 19.30h
Al centre d’art contemporani La Sala.
Assistents: **35 persones**

Concert de música barroca
“Pinzellades del Barroc: Afectació, Mitologia i Contrareforma”, a càrrec d’Olga Miracle (soprano), Oriol Rosés (contratenor), Eva del Campo (clavecí) i Daniel Regincós (violoncel barroc). Les obres són de Claudio Monteverdi, Domenico Gabrieli, José de Torres, Juan Serqueyra, Juan Hidalgo i Bach.
Data: divendres 3 d’octubre, a les 21h
Biblioteca patrimonial
Assistents: **50 persones**

Presentació del Butlletí de la Biblioteca Museu Balaguer
Data: diumenge 26 d’octubre, a les 12h
Assistents: **100 persones**

Recital de poesia i arpa
“Tu, jo i la meva lira” interpretat per l’actriu Carme Jariod, l’arpista Joan Manuel Chouciño, i amb guió de l’historiador Xavier Solà.
Data: divendres 15 de novembre, a les 21h
Biblioteca patrimonial
Assistents: **80 persones**

CRÒNICA D'ACTIVITATS'08

RESUM DE LES ACTIVITATS DE LA BIBLIOTECA VÍCTOR BALAGUER

Aquesta secció recull l'activitat que la Biblioteca ha dut a terme des de l'aparició del darrer número del butlletí fins avui. La informació s'estructura segons els diversos àmbits d'actuació.

Amb motiu de la commemoració del bicentari del naixement de poeta Manuel de Cabanyes, s'han coordinat les diferents activitats entorn l'aniversari d'entre les quals destaquen la Ruta Literària, l'edició facsímil dels *Preludios de mi lira* i la publicació del llibre *Manuel de Cabanyes (1808 – 1833) i el Romanticisme català* en el qual hi ha col·laborat Xavier Solà de Andrés, Manuel Jorba, M.A. Rodríguez, Pasqual Bernat i Francesc Quílez.

CATALOGACIÓ

La Biblioteca ha continuat la catalogació sistemàtica dels llibres de la sala de lectura del Museu, de les noves incorporacions a la col·lecció local i de l'epistolari de Víctor Balaguer. Paral·lelament, personal extern i gràcies a diverses subvencions i col·laboracions, ha catalogat fons especials com són els corresponents a Eduard Toldrà, Joan Rius Vila, gravats i llibres i fullets del segle XIX.

PRESERVACIÓ I RESTAURACIÓ

A mesura que s'han catalogat de manera informatitzada els llibres que es troben a la sala de lectura del Museu, aquells que ho necessitaven, s'han enquadernat. La Biblioteca ha fet restaurar tretze mapes de grans dimensions, envernissats i amb fusta, els quals foren exposats a la clausura del Segon Congrés Català de Geografia. També s'ha restaurat una breu pel·lícula de la visita del president Francesc Macià a Vilanova l'any 1931; la restauració s'ha dut a terme amb el suport econòmic del Centre d'Història Contemporània de

Catalunya i l'ha realitzat la Filmoteca de Catalunya, on ha quedat dipositat l'original. Una còpia digitalitzada forma part dels fons de la Biblioteca.

S'han digitalitzat un miler de documents fotogràfics, cartes i algun fullet que es poden consultar des del catàleg de la Biblioteca com a annex de la descripció bibliogràfica.

S'ha continuat amb la substitució dels sobres i les capsas que contenen els documents per altres de material neutre.

EXPOSICIONS

A la sala de lectura del Museu, entre el 16 i el 23 de novembre de 2008, s'ha pogut visitar l'exposició «Francesc Macià, una Catalunya lliure, justa, pròspera i gloriosa» promoguda per la Fundació Josep Irla. A la inauguració han intervingut: Josep Tomàs Àlvaro, Josep Maria Solé i Sabaté i Joan Ridao.

COL-LABORACIONS

Aprofitant la projecció a TV3 de la sèrie «Ser-rallonga», s'ha fet una campanya de divulgació del procés judicial a Joan Sala, el manuscrit original del qual es troba a la Biblioteca.

El 16 de desembre de 2008 a Lloret de Mar s'ha participat a la Comissió de Patrimoni de la Xarxa de Municipis Indians.

Com a membre d'Espais Escrits, Xarxa del Patrimoni Literari Català, la Biblioteca ha participat activament en totes les iniciatives derivades de la Junta Directiva d'aquesta associació i especialment en el IV Seminari sobre patrimoni literari i territori: Del món acadèmic a la viabili-